

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
PROKURORIA PRANË GJYKATËS SË SHKALLËS SË PARË TË JURIDIKSIONIT
TË PËRGJITHSHËM DIBËR

Nr. 1140/2 Prot.

Peshkopi, më 24.05.2024

UDHËZIM I PËRGJITHSHËM

Nr. 54, datë 24.05.2024

PËR REKOMANDIMET PRIORITARE NË LUFTËN KUNDËR KRIMINALITETIT,
PËR VITIN 2024, NË PROKURORINË PRANË GJYKATËS SË SHKALLËS SË
PARË TË JURIDIKSIONIT TË PËRGJITHSHËM DIBËR

Unë **Abaz MUÇA**, Drejtues i Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër, në mbështetje të neneve 42, 43, 46, pikat 1 dhe 4 dhe 52 të ligjit nr.97, të vitit 2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, neneve 4 dhe 5 të “Rregullores për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër”¹, neneve 5, 7 e vijues të ligjit nr.25, të vitit 2019 “Për organizimin dhe funksionimin e policisë gjyqësore”, të ndryshuar, vendimit të Këshillit të Ministrave (VKM) nr.243, datë 17.04.2024 “Për miratimin e rekomandimeve prioritare në luftën kundër kriminalitetit, për vitin 2024”² dhe udhëzimit të përgjithshëm të Prokurorit të Përgjithshëm nr.5, datë 16.05.2024 “Për rekomandimet prioritare në luftën kundër kriminalitetit, për vitin 2024, në prokuroritë e juridiksionit të përgjithshëm”,

U D H Ë Z O J:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Qëllimi

Qëllimi i këtij udhëzimi të përgjithshëm është unifikimi i ndjekjes dhe zbatimi i rekomandimeve prioritare të Këshillit të Ministrave në luftën kundër kriminalitetit, për vitin

¹ Miratuar me urdhërin nr.37, datë 25.03.2024, të Drejtuesit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër.

² Shih Fletorja Zyrtare, Viti: 2024 – Numri: 69, publikuar më 22 Prill 2024.

2024 (në vijim “rekomandime prioritare” në kompetencë lëndore të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër, pa cënuar pavarësinë e prokurorisë³ si organ i pavarur që garanton mbarëvajtjen, kontrollin e veprimtarive të saj dhe respekton pavarësinë e brendshme të prokurorëve për hetimin dhe ndjekjen penale sipas ligjit.

Neni 2

Objekti

1. Objekti i këtij udhëzimi të përgjithshëm janë:

a) përcaktimi i masave administrative që duhet të merren për realizimin e përparësive që sigurojnë zbatimin e rekomandimeve prioritare në kompetencë të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër.

b) përcaktimi i masave procedurale lidhur me mënyrën e vlerësimit, ndjekjes dhe zbatimit të rekomandimeve prioritare që çojnë në rritjen e efikasitetit në luftën kundër kriminalitetit për vitin 2024 sipas prioriteteve të rekomanduara dhe kompetencës lëndore në ushtrimin e funksioneve nga drejtuesi i prokurorisë dhe prokurorët.

Neni 3

Përkufizime

Në këtë udhëzim, termit/emërtimet kanë kuptimin, si më poshtë:

1. “Rekomandime prioritare”⁴ janë rekomandimet prioritare të miratuara nga Këshilli i Ministrave për luftën kundër kriminalitetit që i përcillen Prokurorit të Përgjithshëm nëpërmjet Ministrit të Drejtësisë, mbi kërkesën e të cilit, jo më pak se dy herë në vit, informohet mbi zbatimin e tyre.

2. “Drejtime të rekomanduara”⁵ janë drejtimet kryesore të rekomandimeve prioritare për vitin 2024: -garantimi i pavarësisë së prokurorit, -lufta kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, -garantimi i mbrojtjes së të drejtave të njeriut, dhe -nxitja e bashkëpunimit ndërinstitucional brenda dhe jashtë vendit.

3. “Vepra penale prioritare të rekomanduara”⁶ janë veprat penale dhe/ose grupveprat penale të përfshira në drejtimet përkatëse të rekomanduara dhe/ose ato të cituara në rekomandimet prioritare dhe/ose në këtë udhëzim: veprat penale kundër korrupsionit, veprat penale në fushën e narkotikëve, krimet e rënda, trafiket, terrorizmi dhe veprat penale që çënojnë sigurinë

³ Shih nenin 148, pikën 2, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, me përmbajtjen si vijon: “2. Prokuroria është organ i pavarur që garanton mbarëvajtjen, kontrollin e veprimtarive të saj dhe respekton pavarësinë e brendshme të prokurorëve për hetimin dhe ndjekjen penale sipas ligjit.”.

⁴ Shih nenin 103 “Marrëdhëniet me Këshillin e Ministrave” të ligjit nr.97, të vitit 2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar dhe nenin 6, pikën 32, të ligjit nr.8678, datë 14.05.2001 “Për organizimin dhe funksionimin e Ministrisë së Drejtësisë”, të ndryshuar.

⁵ Shih Rekomandimet Prioritare në luftën kundër kriminalitetit, për vitin 2024, të miratuara me vendimin e Këshillit të Ministrave (VKM) nr.243, datë 17.04.2024.

⁶ Shih nenin 103 “Marrëdhëniet me Këshillin e Ministrave” të ligjit nr.97, të vitit 2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar dhe nenin 6, pika 32, të ligjit nr.8678, datë 14.05.2001 “Për organizimin dhe funksionimin e Ministrisë së Drejtësisë”, të ndryshuar.

kombëtare, pastrimi i parave, krimi kibernetik, veprat penale kundër mjedisit, krimi në familje dhe dhuna ndaj grave, veprat me natyrë gjinore, seksuale, diskriminuese, keqtrajtimit, shfrytëzimit e trafikimit të të miturve, vepra penale në fushën e taksave dhe tatimeve, krimet financiare.

KREU II MASAT PROCEDURIALE

Neni 4

Masat proceduriale të prokurorit

1. Prokurorët në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër vlerësojnë në çdo rast masat në rekomandimet prioritare për luftën ndaj kriminalitetit në kompetencë lëndore të tyre dhe udhëzimet e përgjithshme të Prokurorit të Përgjithshëm dhe/ose udhëzimet e nxjerra nga drejtuesi i prokurorisë për të garantuar zbatimin e tyre, që ndihmojnë dhe/ose lehtësojnë në rritjen e efikasitetit dhe efektivitetit në luftën kundër kriminalitetit sipas prioritetëve të rekomanduara dhe duke ruajtur pavarësinë nga çdo ndikim të paligjshëm në vendimarrjen e tyre, marrin masat proceduriale të udhëzuara, si më poshtë:

a) të jenë aktiv gjatë hetimeve paraprake sipas ligjit⁷, në funksion të shtimit të rasteve të hetimeve të filluara kryesisht për veprat penale prioritare të rekomanduara;

b) kryejnë hetime të plota e të gjithanshme për veprat penale dhe/ose ndaj subjekteve për veprat penale prioritare të rekomanduara, sipas kompetencës lëndore, në bashkërendim me Prokurorinë e Posaçme sipas ligjit dhe aktit të kordinimit ndërinstitucional⁸, duke rritur më tej treguesit/rastet e hetimeve proaktive efektive, përdorimin e metodave speciale të hetimit sipas ligjit dhe hetimet financiare ose procedimet pasurore (*ndiq paranë*), si mjete për kërkimin e provave dhe për sekuestrimin/konfiskimin e pasurive/aseteve produkte të veprave penale ose veprimtarive kriminale prioritare të rekomanduara;

c) vlerësojnë dhe konsiderojnë ekzistencën e kushteve/kritereve ligjore për lidhjen e marrëveshjeve të bashkëpunimit në zbatim të nenit 37/a të Kodit të Procedurës Penale, duke synuar vënien përpara përgjegjësisë të çdo bashkëpunëtori në veprimtarinë kriminale, me synim për të parandaluar dhe riparuar dëmet e shkaktuara për veprat penale prioritare të rekomanduara;

ç) përdorin me efikasitet bazat e të dhënave të institucioneve ligjzbatuese të tjera ku prokuroria ka akses për rritjen e efektivitetit të hetimeve;

d) kryejnë analiza të përbashkëta me oficerët e policisë gjyqësore të seksioneve dhe të shërbimeve policore në strukturat hetimore përkatëse dhe/ose të agjencive ligjzbatuese, për

⁷ Shih nenin 24 “Funksionet e prokurorit” të Kodit të Procedurës Penale, i cili në pikën 6 parashikon: “6. Kur nuk është i nevojshëm ankimi i viktimës, ndjekja penale ushtrohet kryesisht.”, në lidhje me nenin 5 “Detyrueshmëria e ushtrimit të ndjekjes penale” të ligjit nr.97, të vitit 2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, me përmbajtjen: “Ushtrimi i ndjekjes penale është i detyrueshëm, me përjashtim të rasteve kur ligji parashikon ndryshe.”.

⁸ Shih Aktin e Koordinimit Ndërinstitucional, datë 15 dhjetor 2020, mes Prokurorit të Përgjithshëm dhe Drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar.

rastet e referuara, në funksion të hetimit të specializuar, të shpejtë e të gjithanshëm, ndaj subjekteve dhe për veprat penale prioritare të rekomanduara;

dh) tregojnë kujdes të shtuar në ruajtjen e sekretit të hetimit dhe ndalimin e publikimit të akteve, duke konsideruar veçanërisht mundësinë e përfshirjes së punonjësve shtetërorë si bashkëpunëtorëve të “jashtëm ose brendshëm” në këto vepra penale;

e) sigurojnë zbatimin e udhëzimeve të përgjithshme të Prokurorit të Përgjithshëm sipas fushave/drejtimeve prioritare të rekomanduara dhe akteve/marrëveshjeve të përbashkëta ndër-institucionale të rekomanduara që unifikojnë dhe lehtësojnë koordinimin dhe bashkërendimin me strukturat/institucionet në fushat përkatëse të rekomanduara;

ë) kujdesen për zbatimin efektiv të të drejtave procedurale të të pandehurve/personave nën hetim apo të dyshuarve dhe sigurimin e drejtësisë miqësore për të miturin në konflikt me ligjin, si dhe garantojnë trajtimin me respekt për dinjitetin njerëzor dhe mbrojtjen nga ridëmtimi, riviktimizimi dhe viktimizimi i dytë, i viktimave të veprave penale gjatë ushtrimit të të drejtave të tyre në proces;

f) ndjekin një politikë penale efektive dhe efçente, me synim rritjen e efektivitetit në luftën kundër krimeve prioritare të rekomanduara, ashtu dhe për parandalimin e posaçëm dhe të përgjithshëm të veprave penale prioritare të rekomanduara, veçanërisht, duke analizuar, vlerësuar dhe arsyetuar në aktet/kërkesat/konkluzionet procedurale, si rrethanat e faktit të bazuara në prova, ashtu dhe kushtet/kriteret ligjore për:

i) ashpërsimin e kërkesave për caktimin e masave të sigurimit personal dhe për caktimin e llojit dhe masës së dënimit për veprat penale në fushën e narkotikëve dhe trafikeve, krimit në familje dhe dhunës ndaj grave- veçanërisht ndaj autorëve recidivistë të këtyre veprave, veprave me natyrë gjinore, seksuale dhe diskriminuese, si dhe për rastet e keqtrajtimit, shfrytëzimit e trafikimit të fëmijëve;

ii) vijimin e aplikimit të masave alternative të shmangies ndaj të miturve në konflikt me ligjin dhe zbatimin e parashikimeve ligjore të Kodit të Drejtësisë Penale për të Mitur (KDPM), veçanërisht në drejtim të respektimit të garancive procedurale;

iii) sigurimin e zbatimit me kujdes të veçantë të garancive procedurale ndaj viktimave të mitur, për të mbrojtur efektivisht interesin më të lartë të të miturit, mirëqenien dhe jetën e tij private, parandalimin e riviktimizimit dhe viktimizimin e dytë të tij;

iv) aplikimin e dënimeve alternative në rastet e veprave penale dhe/ose autorëve me rrezikshmëri të ulët shoqërore, personave vulnerabël ose personave me probleme shëndetësore sipas rekomandimeve prioritare;

v) rritjen më tej të numrit të procedimeve, të pandehurve të dërguar për gjykim, dhe të dënuarve për veprat penale të pastrimit të parave, veçanërisht persona të tretë profesionistë dhe/ose subjekte raportuese (gatekeeper), ashtu dhe për rritjen më tej të hetimeve financiare e pasurore për identifikimin, sekuestrimin dhe/ose konfiskimin e pasurive produkte të veprimtarisë kriminale, ose vlerën ekuivalente, bazuar në prova/rrethana fakti objektive sipas ligjit, etj.;

vi) rritjen e numrit të çështjeve të hetuara dhe dërguara për gjykim, për vepra penale në fushën e mjedisit, taksa tatimeve, krimit kibernetik duke siguruar bashkëpunimin dhe ekzpertizën e institucioneve referuese;

g) rritjen e numrit të kërkesave për gjykim të drejtpërdrejtë dhe rritjen e numrit të kërkesave në zbatimin e instituteve procedurale penale të gjykimit me marrëveshje dhe urdhërit penal, duke vlerësuar kushtet dhe kriteret ligjore dhe synimet prioritare të rekomanduara.

gj) rritjen dhe zhvillimin e kapaciteteve dhe aftësive profesionale, nëpërmjet pjesëmarrjes në trajnime apo në tryeza diskutimesh, veçanërisht për zbatimin e dispozitave të reja të Kodit Penal, si dhe trajnime të përbashkëta me oficerët e policisë gjyqësore të seksioneve dhe të strukturave hetimore në shërbimet, me fokus në fushat dhe drejtimit prioritare të rekomanduara, me fokus në luftën kundër korrupsionit, krimet e rënda dhe kundër trafikimeve, veprat me bazë gjinore, seksuale dhe me përfshirjen e të miturve, dhe lishmëria e hetimeve dhe vlera e provave në hetimet financiare, evazionin fiskal dhe krimet kibernetike.

Neni 5

Masat në marrëdhënie me policinë gjyqësore

1. Prokurori vlerëson në çdo rast zbatimin e parimit të specializimit dhe urdhëron për kryerjen e hetimeve paraprake oficerët e policisë gjyqësore të strukturës hetimore përkatëse që ka referuar veprën penale në prokurori.

2. Në raste të veçanta, me kërkesë të arsyetuar të prokurorit për të garantuar objektivitetin e hetimit, Drejtuesi i Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër mund të urdhërojë për kryerjen e hetimeve oficerët e policisë gjyqësore të strukturave hetimore përkatëse të shërbimeve të tjera ose të seksioneve të policisë gjyqësore në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër.

3. Referuar natyrës dhe kompleksitetit të çështjes për vepra prioritare të rekomanduara, shtimin e rasteve të urdhëruara nga prokurori dhe/ose drejtuesi i prokurorisë për kryerjen e veprimeve hetimore të përbashkëta nga oficerë të policisë gjyqësore në strukturat hetimore të shërbimeve me ato të seksioneve në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër, sipas prioriteteve të rekomanduara.

4. Prokurorët e Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër ushtrojnë sistematikisht kontroll efektiv oficerëve të policisë gjyqësore në ecurinë e hetimit të procedimeve në ndjekje për ligjshmërinë, objektivitetin, plotshmërinë dhe respektimin e afateve në veprimet hetimore të kryera dhe/ose vlefshmërinë e akteve proceduriale të përfutuara, në drejtimit prioritare të rekomanduara.

5. Drejtuesi i Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër, i cili drejton, bashkërendon dhe mbikëqyr verimtarinë e policisë gjyqësore në juridiksionin e Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër dhe/ose prokurori i çështjes konkrete, në rast evidentimi të akteve dhe sjelljeve që përbëjnë shkelje disiplinore sipas ligjit⁹, përkatësisht kërkojnë dhe iniciojnë fillimin e procedimit disiplinor sipas ligjit¹⁰.

⁹ Shih nenin 33 “Shkeljet disiplinore” të ligjit nr.25, të vitit 2019 “Për organizimin dhe funksionimin e policisë gjyqësore”, të ndryshuar.

¹⁰ Shih nenin 35 “Subjektet që kanë të drejtën e fillimit të procedimit disiplinor” të ligjit nr.25, të vitit 2019 “Për organizimin dhe funksionimin e policisë gjyqësore”, të ndryshuar.

KREU III
PËRGJEGJËSIA DISIPLINORE, ZBATIMI, MBIKËQYRJA, SHFUQIZIME,
HYRJA NË FUQI DHE PUBLIKIMI

Neni 6

Shkeljet dhe përgjegjësia disiplinore

Shkelja e dispozitave ligjore referuese në këtë udhëzim të përgjithshëm dhe/ose moszbatimi i detyrimeve të përcaktuara në këtë udhëzim, mund të përbëjnë shkelje disiplinore sipas ligjit¹¹ dhe/ose shkak për nisjen e verifikimeve nga Sektori i Monitorimit në Prokurorinë e Përgjithshme ndaj oficerit të policisë gjyqësore, prokurorit dhe/ose Drejtuesit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër, sipas ligjit.

Neni 7

Zbatimi dhe mbikëqyrja

Ky udhëzim i përgjithshëm është i detyrueshëm për prokurorët dhe oficerët e policisë gjyqësore në strukturat hetimore përkatëse të shërbimeve dhe të seksioneve në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër¹².

Neni 8

Shfuqizime

Udhëzimi i përgjithshëm nr.52/1, datë 03.10.2023 “Për rekomandimet prioritare në luftën kundër kriminalitetit, për vitin 2023, në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër”, shfuqizohet.

Neni 9

Hyrja në fuqi dhe publikimi

Ky udhëzim i përgjithshëm hyn në fuqi menjëherë pas nënshkrimit dhe depozitimit në sekretari dhe publikohet në faqen e internetit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër.

DREJTUESI

ABAZ MUÇA

¹¹ Shih nenin 101, pika 1, shkronjat “a” e “b” dhe nenin 102, pika 1, shkronjat “ç”, “d”, “dh”, “ë”, “g”, “j”, “i”, “ll” e “nj” dhe pika 2, shkronjat “a”, “b”, “c”, “ç”, “d”, “dh” e vijues të ligjit nr.96, të vitit 2016 “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar me ligjin nr.48, të vitit 2019 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.96, të vitit 2016 “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë””.

¹² Shih nenet 46, pika 2 dhe 103 të ligjit nr.97, të vitit 2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.